

SILUETA CONCEPTUALĂ A OLIMPIADEI REPUBLICANE LA ECONOMIE

Olimpiada Republicană la Economie este o competiție educațională de nivel național, destinată elevilor din învățământul liceal, organizată sub egida Ministerului Educației și Cercetării de către Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare și Consiliul Olimpic Republican la Economie, cu suportul Academiei de Studii Economice din Moldova.

Scopul general al olimpiadei

Olimpiada Republicană la Economie are drept scop stimularea interesului elevilor pentru studiul științelor economice, dezvoltarea gândirii critice și a capacității de analiză a fenomenelor economice reale, precum și identificarea și promovarea tinerelor talente cu potențial de excelență academică în domeniul economiei.

Obiective specifice

1. Evaluarea cunoștințelor teoretice și aplicative în domeniile microeconomiei, macroeconomiei și economiei internaționale.
2. Verificarea competențelor de interpretare și analiză a informațiilor economice și financiare.
3. Dezvoltarea capacității de aplicare a conceptelor economice în situații practice și de argumentare a deciziilor economice.
4. Încurajarea spiritului de inițiativă, a gândirii antreprenoriale și a educației financiare.
5. Cultivarea valorilor integrității, raționamentului logic și responsabilității economice.

Competențe vizate

1. Utilizarea termenilor economici în comunicarea din mediul cotidian, manifestând atitudine pozitivă pentru învățare în domeniu.
1. Soluționarea eficientă a situațiilor din domeniul economic, dând dovadă de gândire rațională.
2. Identificarea oportunităților pentru realizarea unor idei de afaceri, demonstrând responsabilitate pentru deciziile asumate.
3. Planificarea activității economice, manifestând inițiativă și gândire critică.
4. Identificarea oportunităților de carieră în contextul pieței muncii, dând dovadă de autocunoaștere și încredere în forțele proprii.

Structura competiției

Olimpiada Republicană la disciplina **Economie** se desfășoară în **două etape distincte**, conform Calendarului olimpiadelor și concursurilor școlare, aprobat anual de Ministerul Educației și Cercetării:

1. Etapa Zonală – coordonată de Academia de Studii Economice din Moldova, Junior Achievement Moldova, organele locale de specialitate în domeniul învățământului (OLSDI), cu sprijinul instituțiilor de învățământ general partenere.

- Scopul acestei etape este de a selecta elevii cu cele mai bune performanțe în domeniul economic, care vor reprezenta instituția la etapa republicană.
- Subiectele sunt elaborate în baza **Curriculumului la Educație Economică și Antreprenorială** și vizează competențele specifice prevăzute în document.
- La această etapă, din fiecare INSTITUȚIE de învățământ se vor înscrie maxim 3 elevi din clasa a X-a, maxim 3 din clasa a XI-a și maxim 3 din clasa a XII-a. Nu se acceptă elevi suplimentari în ziua probei.

2. Etapa Republicană – organizată de **Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare și Consiliul Olimpic Republican la Economie**.

- La această etapă participă liderii clasamentului la etapa raională/municipală/zonală în anul curent de studii și elevii premiați cu diplome de gradul I, II sau III la etapa republicană din anul precedent de studii (principiul se aplică și în cazul când elevul își schimbă instituția de învățământ dintr-un raion/municipiu în altul).
- În cazul în care elevul premiant cu diplomă de gradul I, II sau III la etapa republicană din anul precedent de studii este liderul clasamentului la etapa raională/municipală/zonală din anul curent, atunci locul său de participare la etapa republicană în anul curent nu se atribuie altui elev.
- Probele de concurs urmăresc evaluarea competențelor economice complexe și aplicative.

Conținut tematic

1. Microeconomie	Cererea și oferta. Echilibrul pieței. Elasticitatea. Costurile și veniturile. Structuri de piață (conurență perfectă, monopol, oligopol). Rolul și limitele intervenției statului în economie.
2. Macroeconomie	PIB și indicatorii macroeconomici. Inflația, șomajul, ciclurile economice. Politici fiscale și monetare. Bugetul public. Creșterea și dezvoltarea economică.
3. Economie internațională	Comerț internațional. Cursuri valutare și balanța de plăți. Integrare economică și globalizare. Competitivitate și protecționism.
4. Finanțe	Buget personal și buget public. Economisire și investiții. Creditul și dobânda. Riscul financiar și asigurările. Funcțiile și instituțiile sistemului financiar.

5. Antreprenoriat	Inițierea și dezvoltarea afacerii. Tipuri de întreprinderi. Inovația și competitivitatea. Etica în afaceri. Economie socială și dezvoltare durabilă.
6. Sectorul public și politici economice	Rolul statului în economie. Politici economice: fiscală, monetară, socială, industrială. Intervenționism vs. liberalism economic. Echilibru între stat și piață.

Tipologia itemilor

Proba I. Evaluarea cunoștințelor teoretice și a capacității de aplicare a conceptelor economice

Total: 60 puncte

Proba teoretică urmărește evaluarea competențelor cognitive fundamentale și aplicative ale elevilor, vizând atât **înțelegerea conceptelor economice de bază**, cât și **capacitatea de analiză, interpretare și aplicare a acestora în contexte variate**. Structura combină itemi obiectivi și semiobiectivi, care permit măsurarea echilibrată a nivelului de cunoaștere și a gândirii economice logice.

Structura și baremul de punctare:

Tip de item	Număr de itemi	Punctaj per item	Punctaj total	Descriere
Itemii cu alegere multiplă (cu un singur răspuns corect și cu răspunsuri multiple)	10	2 p.	20 p.	Verifică însușirea noțiunilor de bază și capacitatea de a distinge relații economice esențiale. Se acordă punctaj integral doar pentru răspunsurile complet corecte; se aplică depunțare pentru opțiunile greșite.
Itemii de tip Adevărat/Fals cu argumentare	5	2 p.	10 p.	Evaluează capacitatea de a aprecia corectitudinea afirmațiilor economice și de a susține răspunsurile prin raționamente logice. 1 p. pentru identificarea corectă și 1 p. pentru argumentarea economică.

Itemii de tip asociere (matching)	6	2 p.	12 p.	Măsoară abilitatea de a corela concepte, indicatori, politici și efecte economice, demonstrând înțelegerea legăturilor dintre fenomenele economice.
Probleme aplicative/numerice	3	6 p.	18 p.	Verifică aplicarea practică a conceptelor economice, utilizarea corectă a formulelor, analiza logică a datelor și formularea concluziilor coerente.

Argumentare: Această probă este concepută pentru a evalua atât **baza teoretică a cunoștințelor economice**, cât și **abilitatea de a le aplica în contexte practice și analitice**. Prin combinarea itemilor de recunoaștere, raționament și aplicare, se asigură o apreciere completă a competențelor economice ale elevilor, de la înțelegerea noțiunilor fundamentale până la analiza și interpretarea situațiilor economice reale.

Proba II. Evaluarea competențelor analitice și de argumentare prin studiile de caz

Această probă urmărește evaluarea **capacității elevilor de a aplica conceptele economice în situații concrete**, de a analiza fenomene economice reale sau ipotetice și de a formula soluții argumentate și realiste. Studiile de caz verifică competențele de analiză, sinteză și argumentare economică, punând accent pe aplicarea logicii economice, interpretarea datelor și exprimarea clară a concluziilor.

Fiecare studiu de caz se evaluează conform următorului barem:

Criteriu de evaluare	Punctaj maxim per studiu de caz	Descriere
1. Identificarea problemei economice	1 p.	Se apreciază claritatea formulării problemei, relevanța economică și încadrarea corectă în contextul propus. Problema trebuie formulată concis, corect și în termeni economici preciși.
2. Analiza factorilor determinanți și utilizarea datelor	5 p.	Se evaluează capacitatea elevului de a identifica și explica factorii economici relevanți, de a interpreta datele oferite și de a construi un raționament economic solid. Se punctează aplicarea corectă a conceptelor teoretice, coerența explicațiilor și logica analizei.

3. Formularea soluțiilor / propunerilor de politici	2 p.	Se apreciază realismul și coerența soluțiilor propuse, legătura logică dintre analiză și concluzii, precum și justificarea economică a măsurilor sugerate. Se punctează gândirea critică și orientarea spre soluții aplicabile.
4. Argumentarea logică și calitatea redactării/prezentării	2 p.	Se evaluează claritatea exprimării, structura logică a textului, corectitudinea terminologică, utilizarea limbajului economic adecvat și coerența generală a prezentării.
Total per studiu de caz:	10 p.	

Total general pentru probă: 40 puncte (4 studii de caz × 10 puncte fiecare)

Argumentare: Proba dedicată studiilor de caz are rolul de a testa **nivelul superior al competențelor economice** - aplicarea raționamentului teoretic, analiza cauzală, capacitatea de interpretare a datelor și formularea concluziilor economice justificate. Prin cele patru studii de caz, elevii demonstrează atât **gândirea critică și analitică**, cât și **abilitatea de a integra teoria în practică**. Punctajul sporit reflectă complexitatea sarcinilor, importanța argumentării logice și nivelul avansat de autonomie intelectuală vizat în cadrul Olimpiadei la Economie.

Evaluarea lucrărilor și calcularea scorurilor finale:

1. **Evaluarea lucrărilor** se efectuează de către **doi evaluatori independenți**, desemnați de **Consiliul Olimpic al disciplinei „Economie”**.

Fiecare evaluator acordă punctajul **pe baza baremului de corectare**, elaborat de Consiliul Olimpic al disciplinei „Economie”.

2. **Scorul final al participantului** se calculează astfel:

- Se **adună punctajele** acordate de fiecare evaluator pentru toți itemii;
- Se **determină media aritmetică** a celor două punctaje totale;
- Rezultatul reprezintă **punctajul final** al elevului (exprimat în puncte din 100).

Clasamentul final se stabilește în baza punctajului final obținut.

Reguli generale de desfășurare a probei scrise

1. Reguli generale pentru concurs:

- fiecare dintre participanți va fi prezent cu cel puțin 30 minute înainte de începerea propriu-zisă a probei;

- fiecare elev va avea cu sine buletinul și o copie a buletinului, inclusiv și profesorul;
- profesorii nu sunt admiși în sala unde are loc proba, doar personalul de supraveghere și Consiliul olimpic.

2. Participanții la Olimpiada la Economie susțin proba în **limba în care au fost înscriși la concurs:**

- o elevii înscriși pe filiera **română** completează lucrarea în limba română;
- o elevii înscriși pe filiera **rusă** completează lucrarea în limba rusă.

Nu este permisă schimbarea limbii de completare în ziua concursului!

3. **Instrumente de scriere:**

- o Lucrarea se completează **cu pix albastru** (nu se admit creioane, markere sau corector).
- o Nu se acceptă notițe, foi auxiliare sau semne distinctive pe lucrare.

4. **Maculatorul (ciornă)** se utilizează doar pentru schițe sau calcule intermediare și **nu se evaluează**. Se evaluează doar conținutul lucrării finale predate de elev.

5. **Reguli în sala de concurs:**

- o Este interzisă comunicarea între participanți.
- o Telefoanele mobile și dispozitivele electronice se lasă în afara sălii.
- o Orice tentativă de copiere sau utilizare a surselor neautorizate atrage **eliminarea din concurs**.
- o Fiecare participant are dreptul să ia cu sine în sală: buletinul de identitate, calculator de buzunar, 2 pixuri de culoare albastră, creion, radieră, riglă.

6. **Timpul de lucru:**

- o Durata probei este de 180 de minute atât pentru etapa zonală, cât și pentru etapa republicană. Această durată este stabilită de Consiliul Olimpic al disciplinei „Economie” și comunicată participanților la începutul concursului, prin anunțarea orei de început și a orei de încheiere. Pe lucrare se indică timpul total alocat probei – „Timp de lucru: 180 minute”.
Supraveghetorii în sală asigură respectarea timpului de lucru stabilit și informează participanții cu privire la intervalele de timp rămase până la finalul probei.
- o După expirarea timpului, lucrările se predau imediat supraveghetorilor.